

ግብጽ አረብ ሪፐብሊክ

ሻዕባን 20/1440 ሂ.

አውቃፍ ሚኒስትር

አፕሪል 26/2019 ግ.

ምስጋና ሁሉ በተከበረው መጽሐፉ

قُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

ለአለው ለአለማቱ ጌታ ይገባው።።

ብቸኛ ከሆነው ለሱም አጀጋሪ ከለለው አላህ በስተቀር በእውነት የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመስክራለሁ። እንዲሁም በተከበረው ሐዲሳቸው (አንዳችሁ የሚትከላት ፍል በእጁ ይዞ የቂያማ ቀን ቢደርስበት ሳይተከላት ላለመነሳት አቅም ቢያገኝ ይተከላት) ያሉት ነብያችን ሰይዲና ሙሐመድም የሱ ባሪያና መልእክተኛ በመሆናቸውም እመስክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና አስከ እለተ ቂያማ ድረስ በመልካም ምግባር በተከተሏቸው ምእምናን እዝነትህን፣ ሰላምህንና በረከትህን አውርድ።።

ከዚህም በመቀጠል።።

ከእስልምና መሰረታዊ መርሆዎችና ሞገሳዊ አስተምህሮዎቹ መካከል የሀገር ፍቅር፣ ስለሀገር መከላከልና ለሀገር እድገትና ብልጽግና መስራት የሚሉት ይካተታሉ። የአንድ ሰው የክብር ክብር ለሀገሩ በአለው እውነተኛ ስሜት፣ ልግንባታው በሚያደርገው ጠንካራ ጥረት እንዲሁም ለስልጣኔውና ከፍታው በሚፈጽመው ተግባር ይገለጻል።።

ማንኛውም በሳይንስና በስልጣኔ አድገት ያሳዩ ህዝብ ሁሉ ልባቸው በሀገራቸው ፍቅር የተሞላና ለሀገርና ለህዝብ የሚጠቅሙ ተግባራትን ለማከናወን ባጭር የታጠቁ ታማኝ ዜጎች በስተጀርባው ይገኛሉ። ክብር ሀገራችን ግብጽ የዚህ ዓይነቱ እድል እንዲያም የበለጠም ይገባታል። ይህች አገራችን ለአረቡ ብሎም ለሙስሊሙ ማህበረሰብ የልብ ትርታ፣ ጋሻና ጎራዴ፣ ሽብርና የተለያዩ ተግዳሮቶችን ለመቋቋም ጠንካራ መከታ ነች። በመሆኑም ደህንነቷን ለማስከበር፣ ለተሃዲሶዎና ለእድገቷ መታተር ሃይማኖታዊና ሀገራዊ ግዴታ ነው። ይህች ሀገራችን የስልጣኔ አንቀልባ፣ የመለኮታዊ ትንቢቶች መስፈሪያ ነች። ይህች አገራችን በቅዱስ ቁርአን ስሟ ከሰላምና ደህንነት ጋር ተቆራኝቶ የተወሳ አገር ስትሆን ግኝነቱ የተረጋገጠ የሆነው አላህ (ሱ. ወ.) በሰይዲና ዩሱፍ (ዐ.ሰ.) ልሳን አንድህ ይላል።

﴿ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ آمِينَ﴾

ትርጉሙም (በአላህም ፈቃድ ጥብቆች ስትሆኑ ምስርን ግቡ አላቸው) ማለት ነው።

የሚከተለውን ግጥም የገጠሙት የሰላህ ኢልዲን አሰፈዲ ቃል የአላህ ስጦታ ነው።

መድሯንና ከፍለሀገራቷን እንዲሁም የተላያየ ጎሳና ዜግነት ያለቸውን ሰዎቹዋን የተመለከተ ማነው

በዚህ መልክ የተወቀረቸውን ግብጽንና ነዋሪዎቹዋን ያላየ ይህችን አለማችንን እንዲሆም ሰዎችን አላየም።

እድገት፣ ግንባታና ቀዳሚነት ለአንድ ህዝብ የአሸናፊነት፣ ክብርና የሌሎች አክብሮት ዋስትና መሆኑ አያጠራጥርም። ይሁን እንጂ አንድ አገር በቃል፣ በማለምና በምኞት ብቻ ሊገነባ አይችልም። በመሆኑም ድካም፣ ላብ፣ ጥረትና መስዋእትነትን እንዲሁም የግንባታ አላባዎች፣ የእድገትና የስልጣኔ መሰረቶችን ማካበትን ይጠይቃል።

ከእድገትና ስልጣኔ መሰረቶች በቀዳሚነት ከሚጠቀሱት ሌላው ደግሞ ስለተደቀኑ ተግዳሮቶች ሙሉ ግንዛቤ መኖር የሚለው ጉዳይ ይሆናል። ስለሀገር እሴት፣ ስለተደቀኑ ተግዳሮቶች፣ በዙሪያዎ ስላሉት አደጋዎች የሚኖረው ግንዛቤ ቀድሞ የተደቀኑ ተግዳሮቶችን መጠን መገንዘብን የሚጠይቅ ጉዳይ ነው። የእነዚህን ተግዳሮቶች ምንነት ሳናውቅና ስለነሱም ሙሉ ግንዛቤ ሳይኖረን የተሳካ ወይም ፍቱን የሚባል መፍትሄ ልናስቀምጥ ከቶ አንችልም።

የሀገር እሴት ግንዛቤ፣ የብሄራዊ መንግስት ሃጋዊነት፣ የሀገርን አይበገሬነት መደገፍ፣ ለክብሯና አድገቷ በትጋት መሰራት ጠንካራ አገርን የመገንባት ዋልታዎች፣ የሀገር ታማኝነት፣ ሀብቷንና ስንዝርም አንኳን ብተሆን ለምለም አፈሯን የመጠበቅ ምስሰዎች መሆናቸው አያጠራጥርም።

እንደዚሁም ስለሀገር አስፈላጊነት ግንዛቤ ለማስጨበጥ ቀድሞ አሸባሪና ጸንፈኛ ብዲኖች በህዝቡ ልብ እንሰርጹ የሚሞክሩትን የተሳሳቱ አስተምህሮዎችን ማስተካከልን ይጠይቃል። እንደሚታወቀው እነዚህ ብዲኖች የገነቡት ፍልስፍና ከሌሎች ህዝቦች፣ መሪዎቻቸውና ተጠያቂዎቻቸው ጋር ያለውን ግንኙነት መቆረጥንና አመኔታ ማሳጣትን መሰረት ያደረገ ነው። ይህም የሃይማኖት አስተምህሮዎች ፍትሃዊ መሪን እንዲናከብር የሰነዘረውን ጥሪ በመዘንጋት ነው። ነብያችን (ሶ.ወ.) እንዲህ ብለዋል (የሸበተ ሙስሊም አዛውንትን፣ ያለምንም ማጋነንና እሱን ቸል ያለማለት ቁርአን የተሸከመን ብቃሉ ያዘንና ፍትሃዊ ገዢን ማክበር አላህን ከማሞገስ ይካተታል)።

ግኝነቱ የተረጋገጠ የሆነው አላህ (ሱ.ወ.) ፍትሃዊ ገዢ የእሱ ጥላ እንጂ ምንም ጥላ በሌለበት በእለተ ትንሳኤ ቀን በአርሹ ጥላ ስር ከሚያደርጋቸው ሰባት ወገኖች አንዱ

እንዲሆን አደርጓል። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንዲህ ይላሉ (ሰባት ወገኖች የሱ ጥላ እንጂ ሌላ ጥላ በሌለበት ቀን አላህ ጥላ ያደርግላቸዋል...) ከዚያም ከነሱ በቀደምትነት ፍትሃዊ ገዢን ጠቅሰዋል።

ከአገር ግንባታ መሰረቶችና አላባዎች በዋናነት የሚጠቀሰው ሌላው ደግሞ ለሀገር መስዋእትነት መክፈል የሚለው ጉዳይ ነው። እውነተኛ ሀገራዊነት የምናነግበው መፈክርና በየጊዜው የምናሰማው ዐረፍተ ነገር ብቻ አይደለም። ሀገራዊነት ማለት የሕይወት ስርአት፣ በሀገር ትርታና በተደቀኑበት ተግዳሮቶች፣ የሚሰማን ስሜት፣ ለህመሙ መታመማችን፣ ምኞቱ ሲሳካ መደሰታችን፣ ለሱም መስዋእትነት ለመክፈል ምንግዜም ዝግጁ መሆናችን ነው።

ሰለሀገር መከላከል፣ ሀገርን መጠበቅና ስለእሱም መስዋእትነት መክፈል ህጋዊ ፍላጎትና በምድሩ ላይ የሚኖሩ በሰማዩ የሚጠለሉ ሁሉ ሀገራዊ ግዴታ ነው። የሀገር ፍቅር ታዲያ የሚሰማን ስሜት ብቻ አይደለም። ይልቁንም ወደስራ እንዲሁም ለግለሰብና ለማህበረሰብ ጥቅም ወዳለው መልካም ምግባር መተርጎም ይኖርበታል። በመሆኑም ሀገር የማይበገር ጠንካራ ሆኖ እንዲኖር መስዋእትነት መክፈል ግድ ይሆናል። የአንድ አገር ዜግነት ዜጎቹ ሊኮሩበት፣ ለደህንነቱም በጋራ ሊሰሩለት ይገባል። የአገር መረጋጋት ስለሱ የፈጠረንን የዚህችን አለም ግንባታን እውን ለማድረግ፣ ሃይማኖትን ከፍ ለማድረግ፣ ወሳኝ ጉዳይ ነው። በእስልምና እምነት ጂሃድ የተደነገገው ስለአገር ለመከላከልና በደለን ለመግታት እንጂ ለሌላ ነገር አይደለም። በመሆኑም አላህ (ዐ.ወ) የነዚያን ሀገረን ለመከላከል የተዋደቁትን ወገኖች ደረጃ እንዲህ በማለት ክፍ አድርጎታል።

﴿ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِرَأْسٍ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي النَّوْرَةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ. ﴾

ትርጉሙም (አላህ ከምእምናን ነፍሶቻቸውንና ገንዘቦቻቸውን ገነት ለነሱ ብቻ ያላቸው በመሆን ገዛቸው። በአላህ መንገድ ላይ ይጋደላሉ። ይገደላሉም ይገደላሉም በተውራት፣ በኢንጂልና በቁርአንም (የተነገረውን) ተስፋ በርሱ ላይ አረጋገጠ) ማለት ነው።

ለሀገርና ስልጣኔ ግንባታ ዋና ከሆኑት መሰረቶችና አላባዎች ሌላው ደግሞ ሥራን በትጋትና በጥራት ማከናወን የሚለው ጉዳይ ነው። የእስልምና ሃይማኖት የሥራን እሴት ከፍ ከማድረጉም ሌላ ከኢባዳ ክፍሎች አንዱ መሆኑን ብሎም ከኢባዳዎች ታላቁን ቦታ የያዘ መሆኑን ጠቁሟል። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) በአላህ መንገድ ከመታገል ድረጃ የሚመደብ መሆኑን እንዲህ በማለት ጠቅሰዋል ሲሉ ካዕብ ኢብኑ **ዐጅራህ** የተባሉ የነብያችን ባልደረባ ዘግበዋል። አንድ ቀን አንድ ሰውዬ በነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) አጠገብ ሲያልፍ (ከነሱ አላህ ይውደድና) ባልደረቦች በትጋቱና በእንቅስቃሴው ተደነቁ እንዲህም አሉ ያላህ መልእክተኛ ሆይ! ይህ ትግባሩ በአላህ መንገድ በሆነ ኖሮስ ያን

ጊዜ ነብያችን (ሰ.ዐ.ወ.) እንዲህ አሉ፡ (ትጋቱ ህፃናት ልጆቹን ለመመገብ እንደሆነ በአላህ መንገድ ነው። ትጋቱም አረጋዊያን አባትና እናቱን ለመመገብ ከሆነም በአላህ መንገድ ነው። ራሱን ጥብቅና ነጹህ ለማደረግም የሚተጋ ከሆነ በአላህ መንገድ ነው። ነገር ግን ለይዩላኝና ይስሙልኝ ወይም ለኩራት የሚተጋ ከሆነ ትጋቱ በሰይጣን መንገድ ነው)

መለኮታዊ ሃይማኖት ሀገርን በጋራ ጥረትና ላብን በማፍሰስ መገንባትን እንዲሁም የሚያስፈልጉንን ነገሮች ለማምረት ጠንካራ ስራን ከኛ ይጠብቃሉ። በተለይም ደግሞ ሃይማኖታችን የሥራና የጥራት ሃይማኖት በመሆኑ አላህ (ዐ.ወ.) እንዲህ ይላል፡

{ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ }

ትርጉሙም (ያ የትኛችሁ ሥራው ይበልጥ ያማረ መሆኑን ሊሞክራችሁ ሞትንና ሕይወትን የፈጠረ ነው። እሱም አሸናፊው መሀሪው ነው) ማለት ነው። እንዲሁም በሌላ አንቀጽ እንዲህ ይላል።

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلَىٰ نَكَرِ اللّٰهِ وَتَرَوْا الْبَيْعَ
 تِلْكَمۡ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ *فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوْا فِي الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ
 فَضْلِ اللّٰهِ وَاَنْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَۙ اِذَا رَاۤوُا تِجَارَةً اَوْ لَهۡوًا اَنْفَضُوْا اِلَيْهَا
 وَتَرٰكُوْكَ فَاِنۡمَمَا فُلٌ مَّا عِنۡدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِّنَ اللّٰهۡوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللّٰهُ خَبِيْرُ الرَّازِقِيْنَ } ،

ትርጉሙም (እናንተ ያመናችሁ ሆይ! በአርብ ቀን ለስግደት ጥሪ በተደረገ ጊዜ ወደ አላህ ማውሳት ሂዱ መሸጥንም ተው። ይሃችሁ ይምታውቁ ብትሆኑ ለናንተ በጣም የተሻለ ነው። ስግደቱም በተፈጸመ ጊዜ በምድር ላይ ተበተኑ። ከአላህም ችሮታን ፈልጉ። አላህን በብዛት አውሱ። ልትድኑ ይከጃላልና። ንግድን ወይም ዛዛታን ባዩ ጊዜም ቆመህ የተውህ ሲሆኑ ወደሷ ይበተናሉ። አላህ ዘንድ ያለው ዋጋ ከዛዛታም ከንግድም በላጭ ነው። አላህም ከሰጭዎቹ ሁሉ ይበልጥ ሲሳይን ሰጭ ነው በላቸው) ማለት ነው።

ነብያችን (ሰ.ዐ.ወ.) ደግሞ እንዲህ ይላሉ (አንድ ሰው በእጁ ከሰራው ስራ ውጤት የበለጠ የሚጣፍጥን ምግብ ሊመገብ ከቶ አይችልም የአላህ መልእክተኛ ዳውድ (ዐ.ሰ.) በእጃቸው ከሰሩት ስራ ውጤት ነበር የሚመገቡት)።

እዚህ ላይ ልናረጋግጠው የሚገባ ነገር አለ፣ እሱም እስልምና ሃይማኖታችን ከኛ የሚጠብቅብን እዲሁ በዘልማድ ስራን ማከናወንን ብቻ ሳሆን ትጋትና ጥራትንም ጭምር ነው የሚለው ጉዳ ነው። ግኝነቱ የተረጋገጠ የሆነው አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ይላል፡

إِنَّمَا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا،

ትርጉሙም (አላህ የበጎ ስራዎችን ምንዳ አያጠፋም) ማለት ነው። ነብያችንም (ሶ.ዐ.ወ.) እንዲህ ይላሉ፡ (አላህ አንዳችሁ ሥራ በሚሰራበት ወቅት በጥራት አንዲያከናውነው ይወዳል)

ከሀገርና ስልጣኔ ግንባታ መሰረቶች ሌላው ደግሞ እውቀትና መልካም አስተዳደር ነው። ግንባታ በዝንባሌ ብቻ የሚከናወን ስራ ሳሆን እውቀት፣ ልምድ፣ ስልጠናና ልዩ ሞያን ይጠይቃል። ቅዱስ ቁርአንና የነብያችንን ሓዲሶች ስንመለከት አንድን ነገር ለማከናወን ልምድ፣ ብቃትና ታማኝነት የሚጠይቅ መሆኑን እንደሚያረጋግጡ እናገኛለን። አላህ (ሱ.ወ.) በንብዩ ዩሱፍ (ዐ.ሰ) ልሳን እንዲህ ይላል፡

اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْم

ትርጉሙም (በምድር ግምጃ ቤቶች ላይ (ሹም) አድርገኝ እኔ ጠባቂ አዋቂ ነኝና አሉ) ማለት ነው። እንዲሁም በነብዩ ሹዓይብ ሴት ልጅ ልሳን እንዲህ ይላል።

يَا بَتِّ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ. }

ትርጉሙም (አባቴ ሆይ! ቅጠረው ከቀጠርከው ሰው ሁሉ በላጩ ብርቱ ታማኙ ነውና አለች) ማለት ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ብቃት ለሌለው ሰው ኃላፊነት መስጠትን አስጠንቅቀዋል። ይህ የሚደረግ ከሆነ እሱ የትንሳኤ ቀን መቃረብ ምልክት መሆኑንም ጠቁመዋል። እንዲህም ይላሉ (አንድ ነገር ተገቢ ላልሆነ ሰው የሚሰጥ ከሆነ ያን ጊዜ የቁያመን ቀን ጠብቅ) በማንኛውም ዘርፍ አንድን ነገር ለመፈጸም ተገቢ ሰው የምንለው ብቃትና ታማኝነት በአንድ ላይ ያሉትን ሰው ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ለባልደረቦቻቸውና ስራተኞቻቸው ኃላፊነትን ሲያከፋፍሉ እውቀትና ብቃትን እንዲሁም የሃላፊነት መወጣትን አቅም መሰረት በማድረግ ነበር። እንዲሁ በከንቱ አክብሮት ወይም በዝምድና ስልጣን አይሰጡም ነበር።አቡ ዘር የተባሉ ባልደረባቸው (ከሳቸው አላህ ይወደድና) እንዲህ ሲሉ አውርተዋል፡ ከአለታት አንድ ቀን ለነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) የአላህ መልእክተኛ ሆይ! አንድ ኃላፊነት አትሰጡኝምን አልኳቸው በእጃቸው ትከሻየን መታ አደረጉኝና እንዲህ አሉ(አባዘር ሆይ! አንተ ደካማ ነህ እሱ (ኃላፊነት) ደግሞ በአንድ ሰው ላይ የሚጣል አደራ ነው። እሱም በአለተ ቁያመ ደንቡን ጠብቆ የፈጸመውና ግዴታውን የተወጣ ካልሆነ ውርደትና ጸጸት ይሆናል)።

ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) አብደራህማን ኢብን ሰሙራህ ለተባሉት ባልደረባቸው እንዲህ ብለዋቸዋል፡ (አብደራህ ማን ሆይ! ገዢነትን አትጠይቅ። አንተ ጠይቀህ የምታገኘው ከሆነ ማንም ሊያግዝህ ፈቃደኛ አይሆንም ። ሳትጠይቅ ከተሰጠህ ደግሞ አጋጥህ ይበዛል)

ይህን ቃሌን እንደሰማችሁት ሁሉ ተናግሪያለሁ ለኔና ለናንተም ከአላህ ምህረትን እለምናለሁ።

* * *

ምስጋና ሁሉ ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። ብቸኛ አጀጋሪ ከሌለው አላህ በስተቀር በእውነት የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመስክራለሁ። እንዲሁም ነብያችን ሰይዲና ሙሐመድ የእሱ ባሪያና መልእክተኛ በመሆናቸውም እመስክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! እዝነትህን፣ ሰላምህንና በረከትህን በሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸውና በመላ ባልደረቦቻቸው አውርድ።

ሙስሊም ወንድሞቻ፡

ከሀገራት ግንባታ መሰረቶችና ዋልታዎች እጅጉን ዋነናው ደግሞ የስነ መግባርና ስርአትን እሴቶች ከፍ ማድረግ የሚለው ጉዳይ ነው። ማህበረሰብም ሆነ ስልጣኔ ያለሰነ ምግባር የሚዋቀር ከሆነ የውድቀቱ ምንስኬዎች በግንባታውና በህልውናው መሰረት ውስጥ እንዲሆን መገንዘብ ያስፈልጋል። የሚከተለውን ቃል የተናገረው ሰው ቃል የአላህ ተሰጥኦ ነው።

እንድ ህዝብ የስነ ምግባር እክል ካጋጠመው ለቅሶ ይዘጋጅለት ሙሾም ይወረድለት።

የሌላውም ቃል እንደዚሁ የፈጣሪ ተሰጥኦ ነው።

የእንድ ማህበረሰብ ህልውናው የሚኖረው መልካም መግባሩ አስካለ ነው። መልካም ስነ መግባሩ ከሌለ እሱም የለም።

መልካም ስነ ምግባር በእስልምና እምነት ዘንድ ታላቁ ቦታ አለው። የእንድ ሙስሊም የእምነት ደረጃ ከፍ የሚለው በመልካም ስነ መግባር ነው። በአንዱና ፈራጁ ጌታ በፈጣሪ ፊት ሲቆምም የሰራው ሚዛን ክብደት የሚኖረው እንደዚሁ በመልካም ስነ መግባር ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንዲህ ይላሉ፡ (በእለተ ቂያማ በአንድ ምእምን ስራ ሚዛን ከመልካም ስራው ከባድ ነገር የለም፡ አላህም እርኩስ የሆነ ድንበር አላፊን ይጠላል) አንዲሁም በብዛት ጀነት ስለሚሰጡ ነገሮች ተጠይቀው ነብያችን እንዲህ ሲሉ መልሰዋል (አላህን መፍራትና መልካም መግባር)።

ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) መልካም ምግባር የእምነት ምሉእነትና መጓደል መለኪያ መሆኑን እንዲህ በማለት ገልጸዋል፡ (ከምእምናን እምነቱ ምሉእ የሆነው በመልካም መግባር የተሻለው ነው)። እንዲሁም እንደዚህ ይላሉ (በየትኛውም ቦታ ብትሆን አላህን ፍራ፣ መጥፎ ስራ ከሰራህ ወዲያውኑ መልካም ስራ ለመስራት ጥረት አድርግ መጥፎውን ያብሰዋልና የሰዎች ጋር ግንኙነትህ በመልካም ስነ ምግባር የታነጸ ይሁን)

መልካም ምግባር አንድ ሰው እንደርህራሄ፣ ለሌሎች መልካምን መውደድ፣ ለኔ ለኔ ከማለትና ከራስ ወዳድነት በመራቅ ለሰዎች ጥቅም መትጋት እንዲሁም ለሀገርና ለህዝብ ጥቅም መረጋገጥ ትግል ባሉ መልካም ባህሪዎች እንዲታነጽ ያደርጋል። ሃይማኖታችን ሌላውን በማስቀደምና ስጦታን በመውደድ እንጂ ለኔ ለኔ በማለት፣ በጩቅነትና በራስ ወዳድነት አልተመሰረተም።

ሌላው የሀገራትና የሰልጣኔ ግንባታ መሰረት ደግሞ ፍትህ ነው።። ጠንካራ ሀገራት የሚገነቡት ሰዎችን ሁሉ አንዱን ከሌላው ያለመለየት በመብትና ግዴታ አኩል በሚያደርገው ፍትህ መሆን አለበት። ይህም ተግባር የአላህ (ሱ.ወ.) ትእዛዝ ነው።። በተከበረው መጽሐፉ እንዲህ ይላል።።

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِرَأْسِ الْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يَعْظُمُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ،

ትርጉሙም (አላህ በማስተካከል በማሳመረም ለዝምድና ባለ ቤት በመሰጠትም ያዛል ከአስከፊም (ከማንዘር) ከሚጠላም ነገር ሁሉ ከመበደልም ይከለክላል።። ትገንዘብ ዘንድ ይገስጽላል) ማለት ነው።። ጥንታዊያን አንደዚህ ብለዋል።። አላህ (ዐ.ወ) ከሃይም እንኳን ቢሆን ለፍትሃዊ መንግስት ድልን ይሰጣል።። ለፈጣሪ ተገዢም እንኳን ቢሆን ፍትህ ለጓደላ መንግስት ድልን አይሰጥም።። ምክኒያቱም በእውነት ለፈጣሪ ተገዢ ቢሆን ኖሮ በድልን ባልወደደ ነበርና።። በመሆኑም እሁንም ጥንታዊያን እንደዚህ ብለዋል፡ ሀገራት ክህደት ከፍትህ ጋር ካቀላቀሉ እድሜ ይኖረቸዋል።። ለፈጣሪ ተገዢነትና በድልን ካቀላቀሉ ግን እድሜ አይኖራቸውም።። ምክኒያቱም የኒዘህ አገራት ሃይማኖት በዚያን ጊዜ የተገዢነትን አስተምህሮ፣ በእውነትና በፍትህ፣ በማንኛውም መልኩና ቅርጹ በድልንና ወሰን መተላለፍን ባለመቀበል የታነጸውን የላቀ ይዘታውን የዘነጋ ቅርጽን ብቻ መሰረት ያደረገ ይሆናልና።።

ጌታዬ ሆይ! በአገራችን ስላምን አስፍንልን።። መሪዎቻችንና ገዢዎቻችን ቅኑን መንገድ ምራቸው።። አገራችንን ከሴረኞች ተንኮልና ከብለሹዎች አበላሽነት ጠብቅልን።።

فאלلهم أمانا في أوطاننا ، ووفق أئمتنا وولاية أمورنا ،
واحفظ بلادنا من كيد الكائدين وفساد المفسدين .